

Kuntien konserni- tilinpäätökset 2025

Lähde: Valtiokonttori, Tilastokeskus

Mikko Mehtonen

**KUNTA
LIITTO**

Kuntakonsernien tilinpäätös 2025

- **Ensimmäinen kattava kuva kuntakonsernien taloudesta vuodelta 2025**
 - Kuntien toimintaa on siirtynyt 2000-luvulla merkittävässä määrin konserniyhtiöiden piiriin, joten konsernitilinpäätöksen luvut antavat peruskuntia kattavamman kuvan kuntien toiminnasta.
 - Myös erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettely eli nk. kriisikuntakriteeristö perustuu konsernitilinpäätöksen lukuihin.
- **Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin**
 - Tytäryhteisöt yhdistellään kunnan konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan.
 - Kuntayhtymät yhdistetään konsernitilinpäätöksiin peruspääomien suhteessa.
 - Osakkuusyhteisöistä yhdistetään omistusosuuksien suhteessa tilikauden voitto/tappio sekä oman pääoman muutos.
 - Keskinäiset erät eliminoidaan konsernitilinpäätöksissä.

Tiedot perustuvat Valtiokonttorin keräämiin konsernitilinpäätöksiin sekä Tilastokeskuksen yritysrekisteriin.

Kuntien yhtiöistä positiivista tulosta tekivät lähinnä energiasektorin yritykset.

Vaikka kuntakonsernit tekivät kokonaisuutena positiivisen tuloksen, rahavirralla mitattuna **konsernien talous pysyi selvästi alijäämäisenä.**

Konserniyhtiöiden negatiivinen rahavirta **johtuu erityisesti investointimenoista.**

KUNTA
LIITTO

Koko kuntakonsernin ohjaus on tärkeää!

Kiinteistö- ja asunto-
osakeyhtiöt
n. 1 400 yhtiötä

Energiayhtiöt
n. 300 yhtiötä

Elinkeino- ja kehitysyritykset
n. 100 yhtiötä

Vesi- ja jäteyhtiöt
n. 150 yhtiötä

Kulttuuri, liikunta ja
vapaa-aika
n. 110 yhtiötä

Ammattikorkeakoulut ja
muut koulutusyritykset
n. 70 yhtiötä

Hallinto- ja
tukipalveluyhtiöt
n. 70 yhtiötä

Muut yritykset
n. 300 yhtiötä

Kuntaomisteiset yhtiöt ja niiden omistajat: Vertailu eri mittareilla

Peruskunnat ja kuntayhtymät

217 000

Henkilöstö

9,50 mrd.€

Palkkasumma ²⁾

72 mrd.€

Tase ³⁾

4,90 mrd.€

Investointimenot ⁴⁾

Kuntaomisteiset yhtiöt ⁵⁾

45 000

1,80 mrd.

51 mrd.€

4,20 mrd.€

1) Yhtiöiden henkilöstömäärä on estimoitu palkkasumman perusteella ja se kuvaa täysiä henkilötyövuosia. Kuntien ja kuntayhtymien henkilöstömäärä perustuu KT:n tilastoihin.

2) Palkat ja palkkiot ilman henkilösivukuluja.

3) Taseen vastaavaa/vastattavaa.

4) Yritysten osalta aineelliset nettoinvestoinnit.

5) Kaikki kuntakonserneihin kuuluvat tytäryhteisöt sekä osakkuusyhteisöt joissa kaikkien kuntaomistajien yhteenlaskettu omistusosuus on vähintään 50 %. Sisältää siten myös useiden kuntien yhteisessä omistuksessa olevia yrityksiä jotka eivät kuulu mihinkään kuntakonserniin.

**Kunnan konserniyhtiöt
ovat suuria investoijia.**

**Yhtiöillä on yli puolet
kuntakonsernien
veloista.**

Kunnat omistavat noin 2 500 yhtiötä.

Kuntien yhtiöt kattoivat noin 3 % kaikkien Suomessa toimivien yritysten yhteenlasketusta liikevaihdosta.

Kuntakonsernien tilinpäätös 2025

Lähde: Valtiokonttori

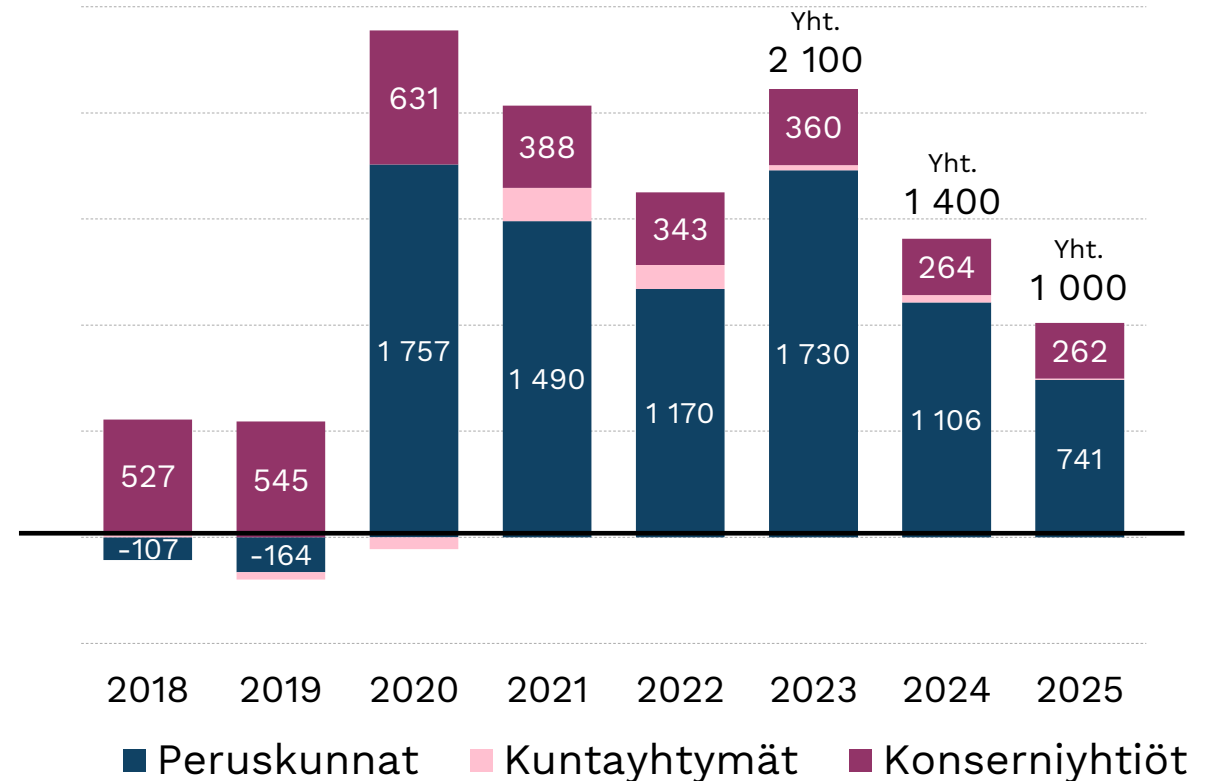
KUNTA
LIITTO

Kuntakonsernien tulos heikkeni edellisvuodesta

- Kuntakonsernien tuloksen heikkeneminen johtui pääsääntöisesti **peruskuntien heikentyneestä taloustilanteesta.**
- Konserniyhtiöiden tulos pysyi edellisvuoden tasolla.
- Konserniyhtiöt kokonaisuudessaan ylijäämäisiä
 - Positiivista tulosta tekivät lähinnä **energiasektoriin kuuluvat yritykset.**
 - Yhtiöiden positiivinen tulosvaikutus on pienentynyt.

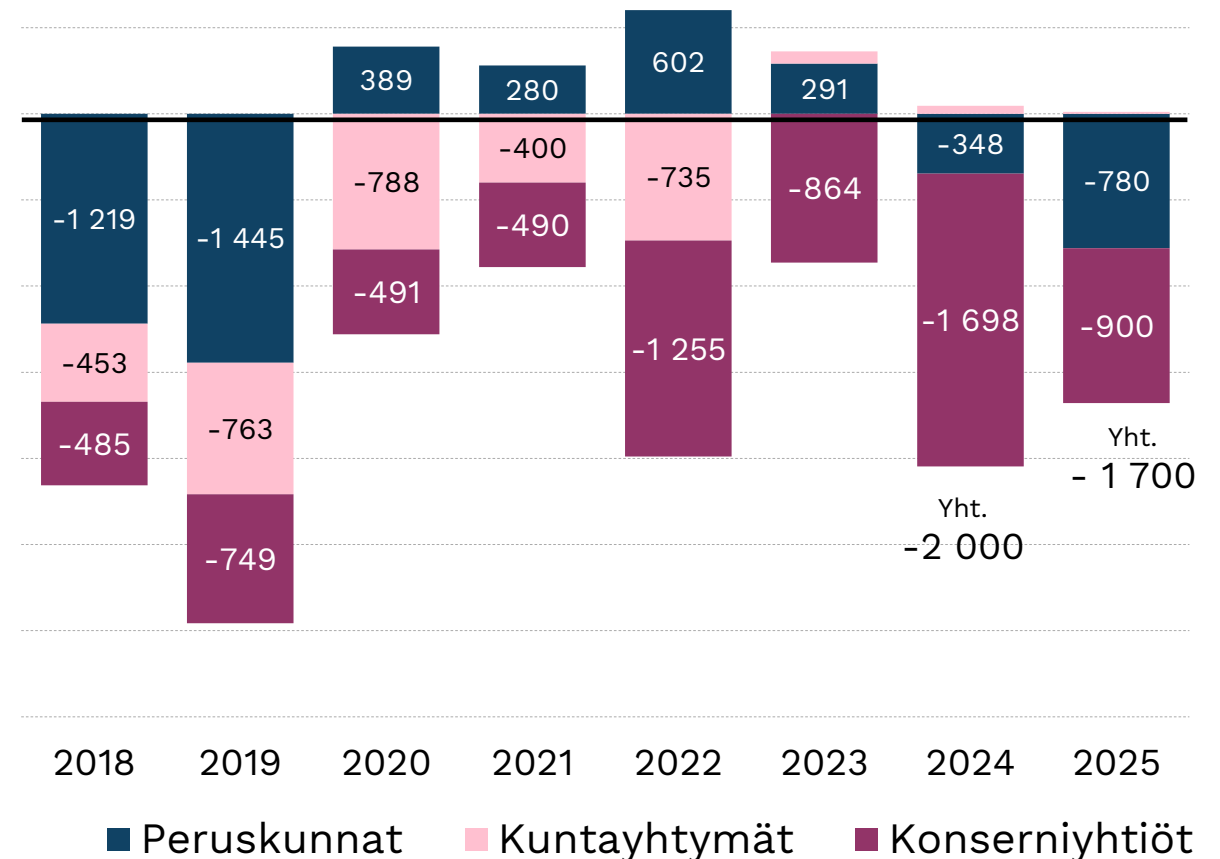
Tilikauden tulos, milj. euroa

Positiivisesta tuloksesta huolimatta kuntakonsernit olivat rahavirralla mitattuna vahvasti alijäämäisiä

- Konserniyhtiöiden miinusmerkkinen rahavirta johtuu **investointimenoista**.
- Etenkin suurissa kaupungeissa isoja investointihankkeita, kuten asuntorakentamista tai liikenneinvestointeja, on toteutettu usein **konserniyhtiöiden kautta**.
- Isot investoinnit ja talouden alavireisyys ovat 2000-luvulla **kasvattaneet voimakkaasti kuntakonsernien lainakantaa**.

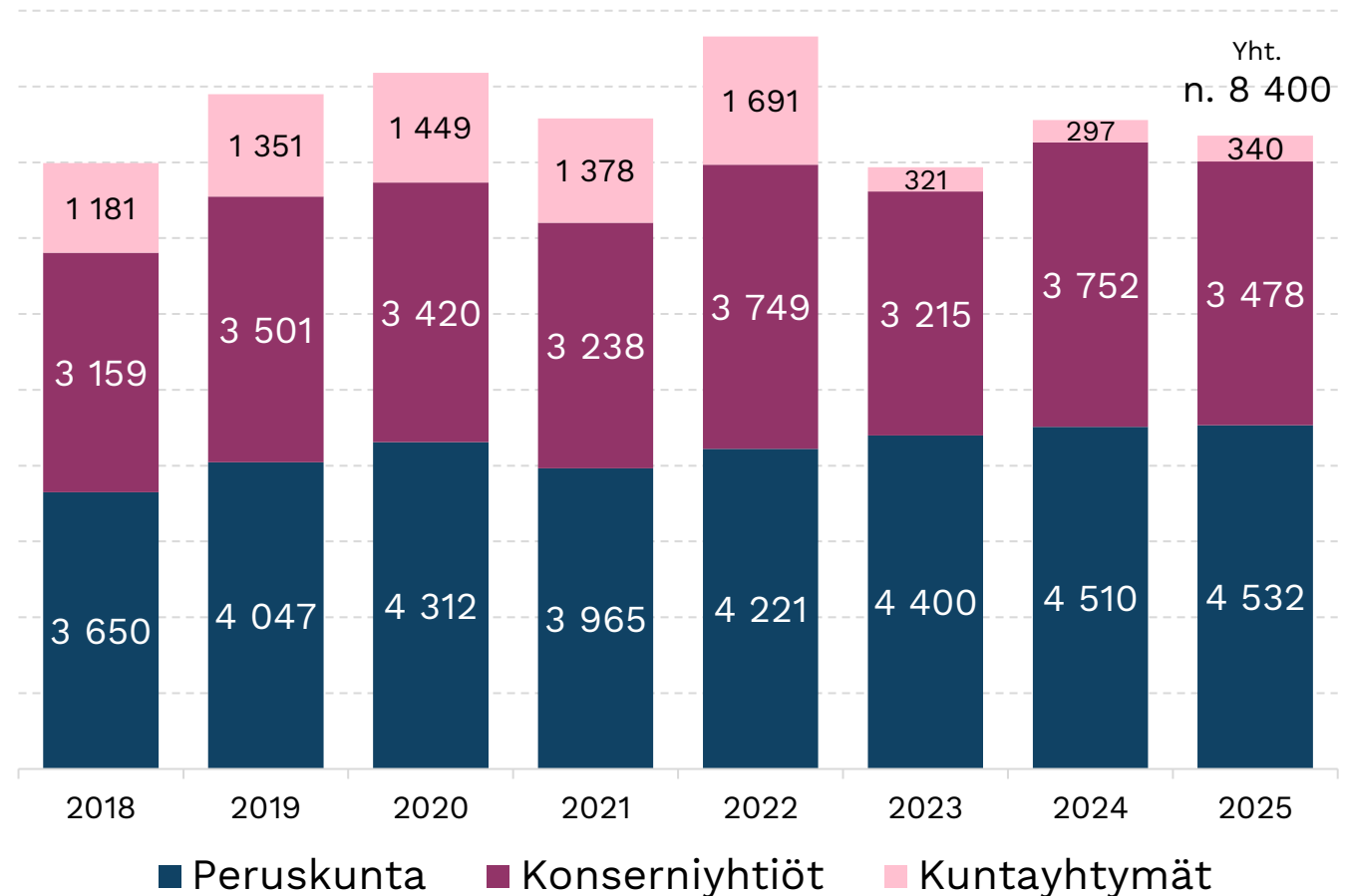
Toiminnan ja investointien rahavirta, milj. euroa

Konserniyhtiöiden osuus investoinneista noin 40 %

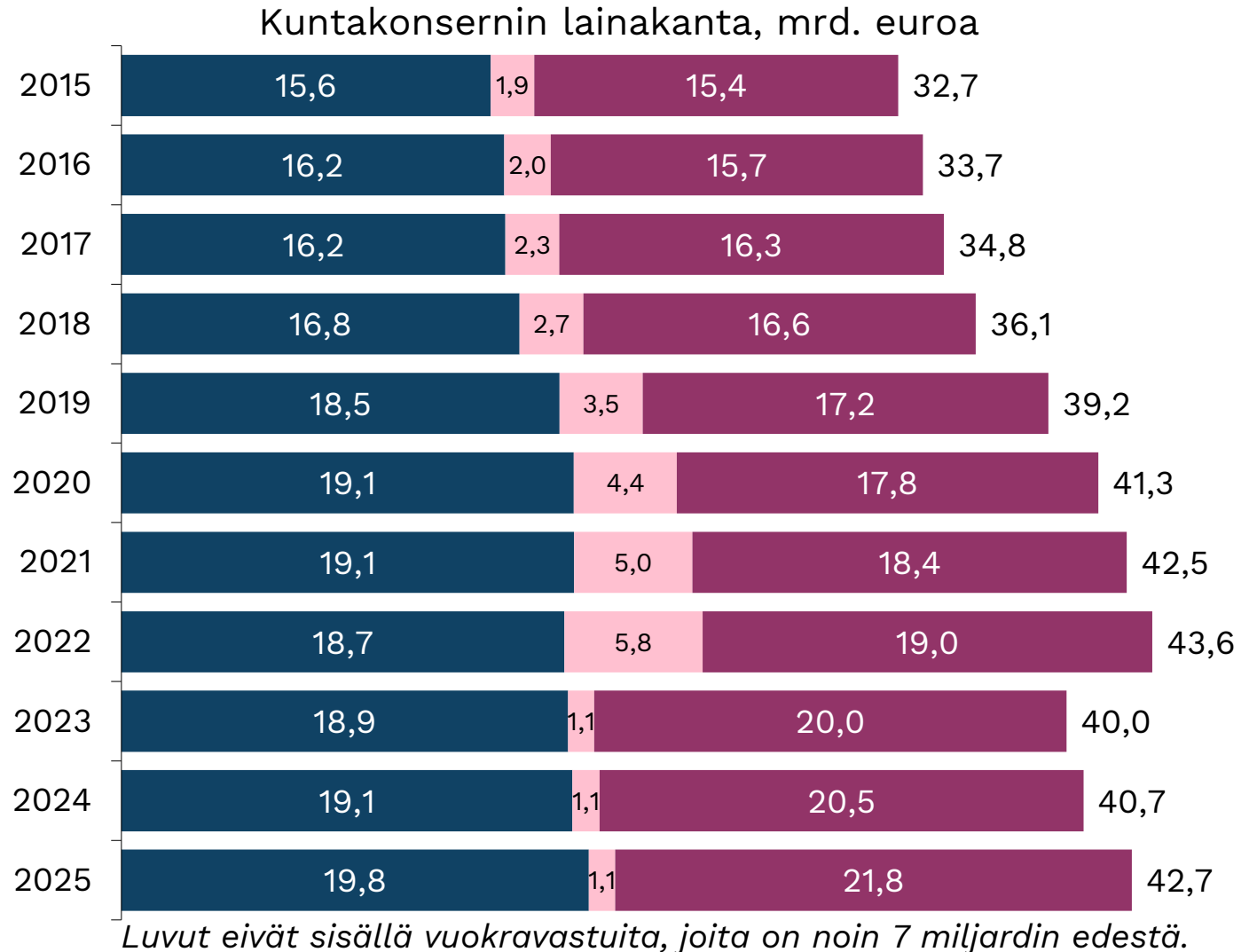
- Kuntakonsernit **investoivat 8,4 miljardilla**
 - Investoinnit laskivat vain hieman edellisvuodesta.
 - Peruskuntien investoinnit pysyivät edellisvuoden tasolla.
- Konserniyhtiöiden osuus investoinneista on noin **40 %**.
- Isoja investointeja oli vuonna 2025 esimerkiksi seuraavilla kuntayhtiöillä: Helsingin energia (Helen), Helsingin kaupungin asunnot y (Heka), Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne oy ja TVT Asunnot oy.

Investoinnit, milj. euroa

Lainakannan kasvu painottui konserniyhtiöihin. Peruskuntien lainakanta ei muuttunut.

- Kuntakonserneilla on lainaa noin **43 miljardia euroa**.
 - Lisäksi kuntakonserneilla on vuokravastuita arviolta¹⁾ noin 7 miljardin edestä.
 - Lainoja ja vuokravastuita yhteensä noin 50 miljardin edestä
- Kuntakonsernien lainakanta on **kasvanut merkittävästi** 2000 luvulla.
- Sote-uudistuksen yhteydessä vuonna 2023 **osa kuntayhtymien veloista siirtyi hyvinvointialueille**.
- Konserniyhtiöiden osuus lainakannasta **yli puolet**.

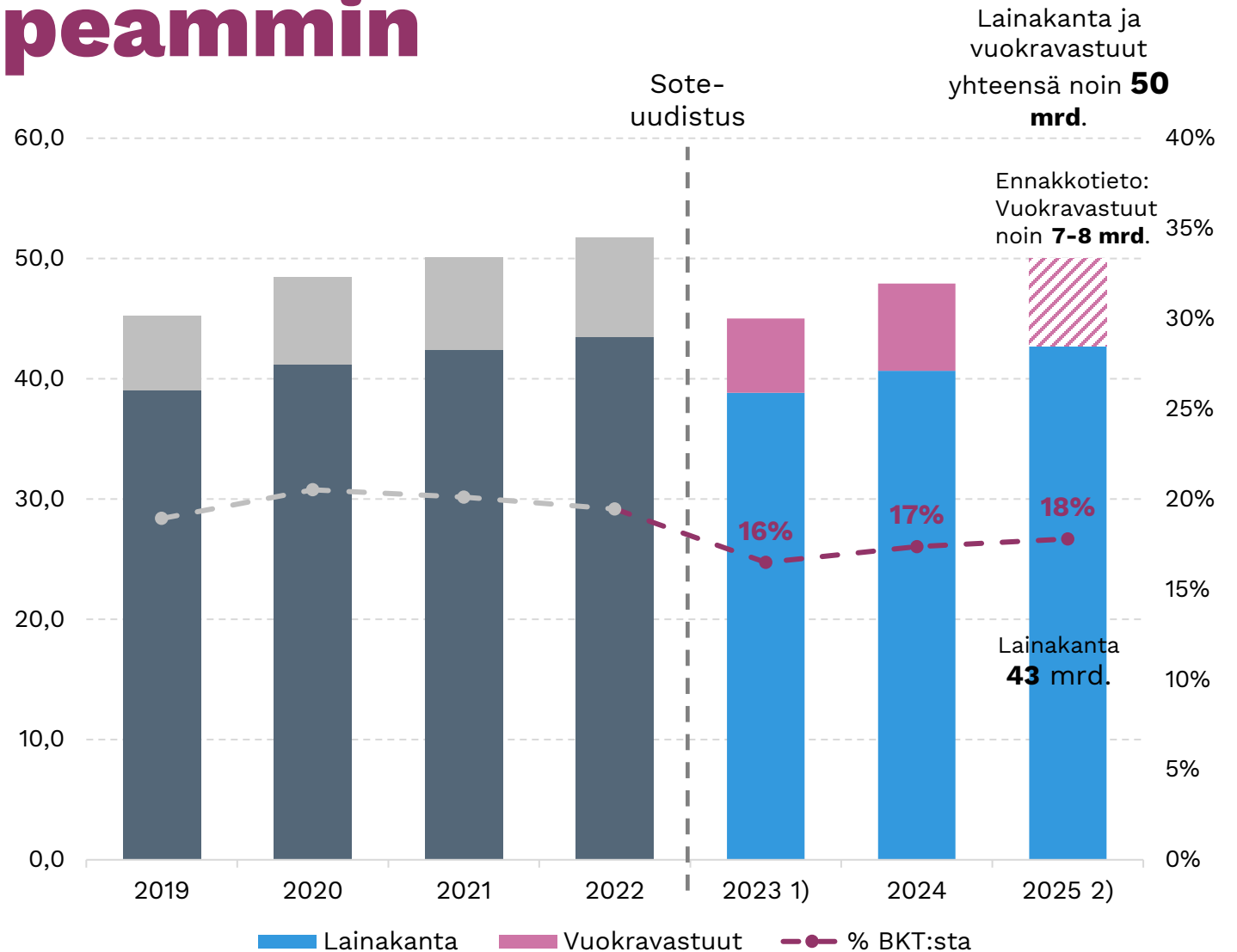
■ Kunnat ■ Kuntayhtymät ■ Konserniyhtiöt

Kuntakonsernit velkaantuivat talouskasvua nopeammin

- Kuntakonserneilla oli velkaa ja vuokravastuita vuoden 2025 lopussa **noin 50 miljardin edestä.**
- Kuntakonsernien lainakanta ja vuokravastuut kasvoivat bruttokansantuotetta nopeammin
 - BKT-osuus kasvoi 18 prosenttiin
- Vuokra- eli leasing-vastuut ovat kasvaneet viime vuosina lainakantaa nopeammin.

1) Sairaanhoidopiirien vastuut poistuivat kuntakonserneista sote-uudistuksessa vuonna 2023.

2) Vuokravastuita (leasing) ei ole vielä saatavilla vuoden 2025 osalta. Graafissa summana on käytetty vuoden 2024 lukua.

Manner-Suomen kuntakonsernien tulos- ja rahoituslaskelma

Eri kuntakonsernien välisiä keskinäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Tuloslaskelman erä	2024	2025	Muutos
	mrd. €	mrd. €	%
Toimintatuotot	16,60	16,55	-0,3 %
Toimintakulut	-29,03	-29,98	3,3 %
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	0,09	0,07	
Toimintakate	-12,34	-13,36	8,3 %
Verotulot	13,86	13,83	-0,2 %
Valtionosuudet	4,76	5,41	13,6 %
Rahoituserät, netto	-0,43	-0,42	-0,3 %
Vuosikate	5,86	5,46	-6,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4,62	-4,76	3,0 %
Satunnaiserät, netto	0,13	0,32	
Tilikauden tulos	1,37	1,01	
Tilikauden ylijäämä	1,19	0,46	

Rahoituslaskelman erä	2024	2025	Muutos
	mrd.€	mrd.€	%
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	5,86	5,46	-6,8 %
Satunnaiset erät, netto	0,13	0,32	
Tilikauden verot	0,09	0,10	
Tulorahoituksen korjauserät	-0,48	-0,69	
Investointien rahavirta			
Investointimenot	8,51	8,39	-1,5 %
Rahoitusosuudet investointeihin	0,15	0,20	29,0 %
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	0,95	1,53	61,7 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2,00	-1,68	
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset	0,02	0,01	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5,48	5,43	-0,9 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3,20	-3,38	5,7 %
Rahavarat 31.12.	7,95	8,47	0,0 %
Lainakanta 31.12.	40,66	42,74	6,6 %
Vuokravastuut 31.12.	7,26		

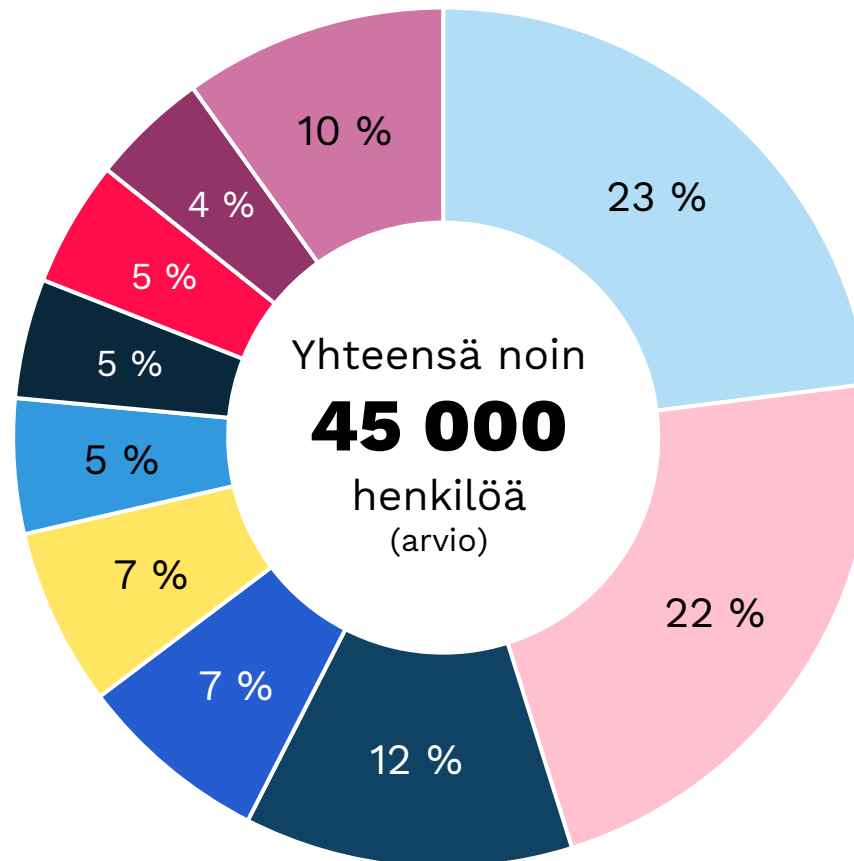
Milllaisista yhtiöistä kuntakonsernit koostuvat?

Lähde: Yritysrekisteri (Tilastokeskus), Valtiokonttori

Kuntaomisteiseksi yhtiöksi määritetään yhteisö, jossa kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu omistusosuus on vähintään 50 %. Mukaan lasketaan siten tytäryhteisöjen lisäksi myös osakkuusyhteisöjä.

Kuntaomisteisten yhtiöiden henkilöstö toimialoittain 2025, arvio

- Konserniyhtiöissä työskenteli arviolta noin 45 tuhatta henkilöä (laskennallinen htv)
- Tukipalvelut ja koulutus ovat henkilöstön näkökulmasta isoimmat toimialat
- Peruskunnissa ja kuntayhtymissä työskenteli vuonna 2025 noin 220 000 henkeä

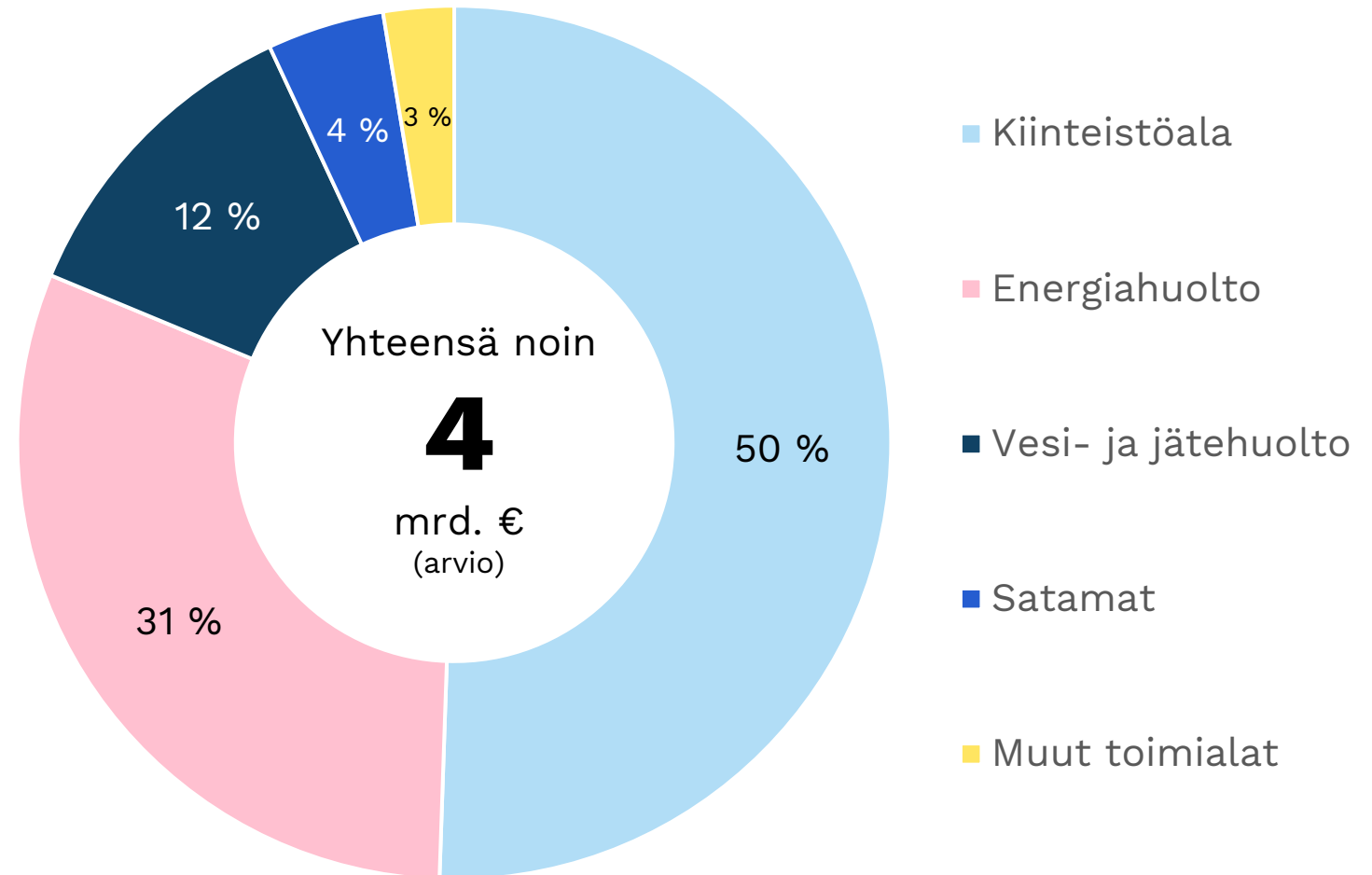

- Tukipalvelut
- Koulutus
- Energiahuolto
- Majoitus- ja ravitsemus
- Kiinteistöala
- Kulttuuri ja vapaa-aika
- Terveys ja sosiaalipalvelut
- Satamat
- Vesi- ja jätehuolto
- Muut toimialat

Vuoden 2025 osuudet on arvioitu yritysten 2024 tilinpäätöstietojen sekä yritysten suhdanneindeksin perusteella. Henkilöstömäärä estimoidaan käyttämällä tulorekisterin tietoja, kuten palkanmaksua ja työntekijöiden ammattiluokituksia. Yritysten 2025 tarkemmat tilinpäätöstiedot ovat saatavilla myöhemmin.

Kuntaomisteisten yhtiöiden investoinnit kohdentuvat pääosin kiinteistöihin ja energiahuoltoon

- Kuntaomisteiset yhtiöt investoivat noin 4 miljardilla eurolla.
- Investoinneista puolet kohdistui kiinteistöalan yhtiöihin ja kolmannes energia-alan yhtiöihin.
- Isoja investointeja oli esimerkiksi seuraavilla kuntayhtiöillä: Helsingin energia (Helen), Helsingin kaupungin asunnot oy (Heka), Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne oy ja TVT Asunnot oy.

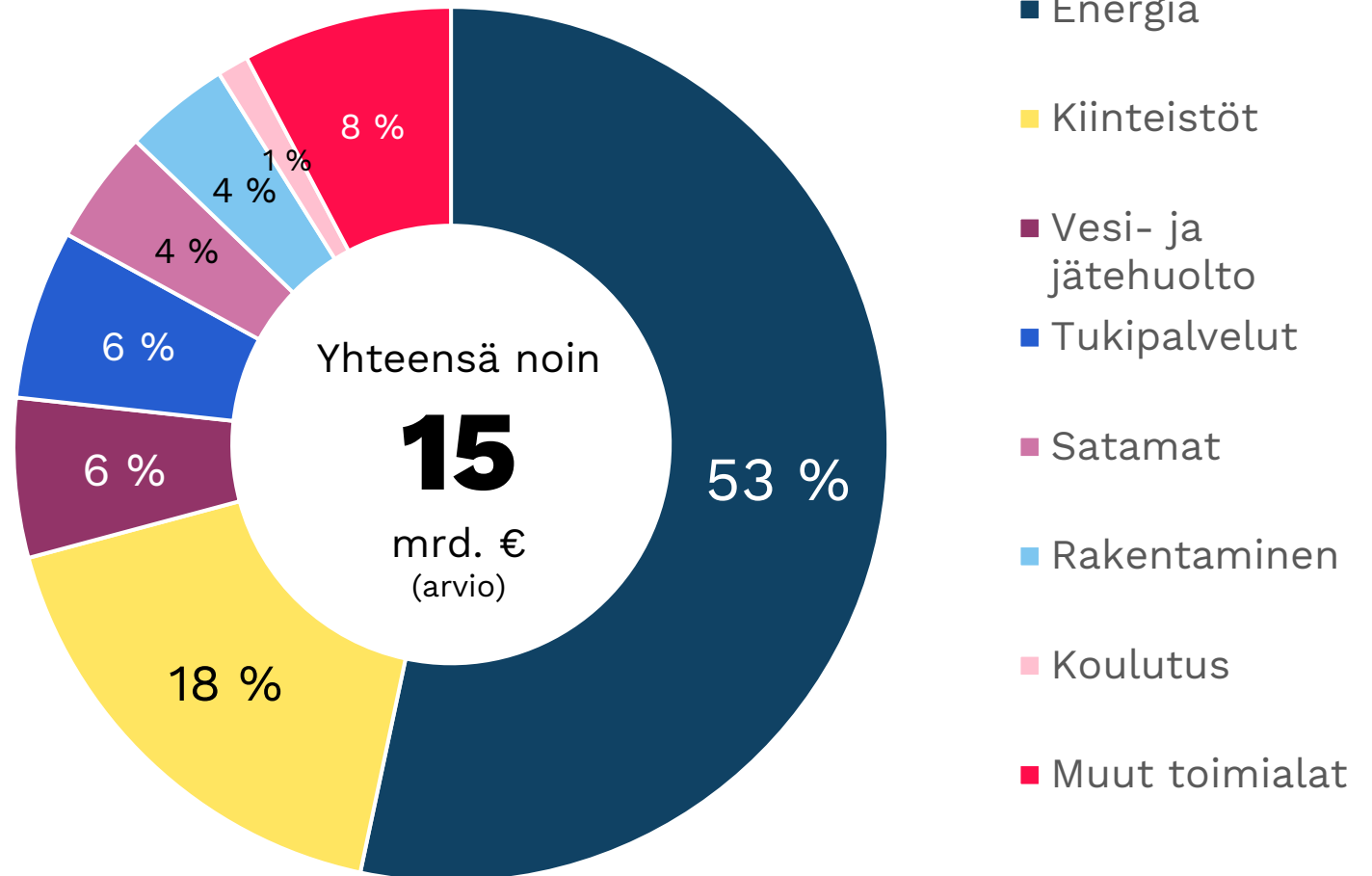

Vuoden 2025 osuudet on arvioitu kuntaomisteisten yritysten vuoden 2024 tilinpäätöstietojen perusteella. Yritysten 2025 tarkemmat tilinpäätöstiedot ovat saatavilla myöhemmin.

Kuntaomisteisten yhtiöiden liikevaihto toimialoittain 2025, arvio

- Kuntaomisteisten yhtiöiden liikevaihdosta yli puolet syntyi energiasektorin yrityksistä.
- Kiinteistöyhtiöt muodostivat vajaan viidenneksen liikevaihdosta.
- Muiden toimialojen osuus liikevaihdosta on vähäinen.

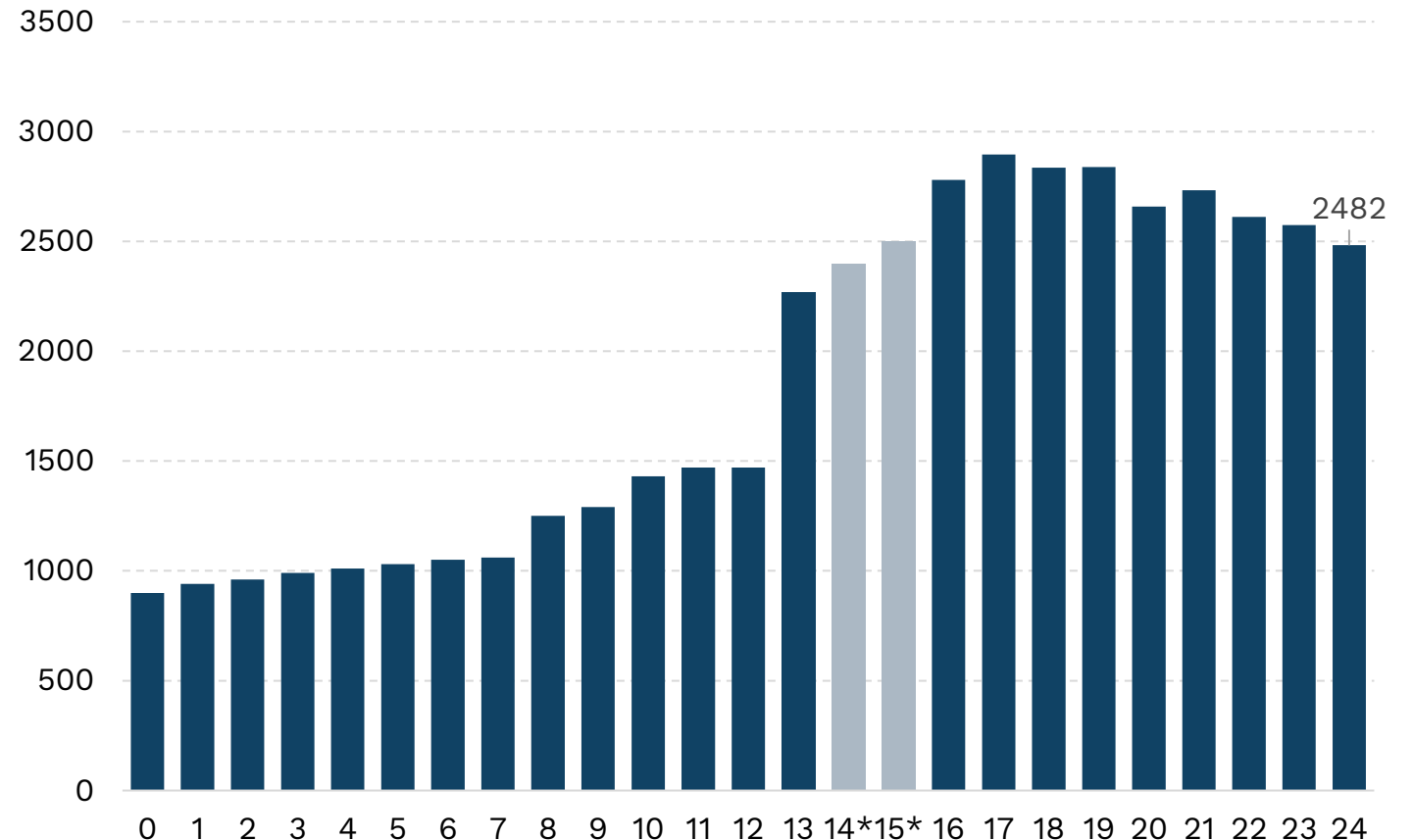
Vuoden 2025 osuudet on arvioitu yritysten 2024 tilinpäätöstietojen sekä yritysten suhdanneindeksin perusteella. Suhdanneindeksi ennakoi kuntaomisteisten yritysten liikevaihdon kehitystä yritysten maksamien verojen perusteella. Yritysten 2025 tarkemmat tilinpäätöstiedot ovat saatavilla myöhemmin.

Kuntaomisteisten yritysten lukumäärä

- Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueiden vastuulle siirtyi kuntayhtymien mukana noin 70 yhtiötä
 - Osa tukipalveluyhtiöstä on kuntien ja hyvinvointialueiden yhteisomistuksessa ja ne tuottavat in-house -palveluita omistajilleen
- Yhtiöittämisvelvoite lisäsi yhtiöittämissiä vuoteen 2014 mennessä
 - Etenkin energiayhtiöitä yhtiöitettiin runsaasti 2010-luvun alkupuoliskolla
- Kuntayhtiöiden määrä on vakiintunut 2020-luvulla noin 2 500 yhtiöön
 - Yhtiöiden määrä on jopa hieman laskenut viimeisen viiden vuoden aikana
 - Laskua selittävät muun muassa myynnit sekä sote-uudistus

Kuntaomisteisten yritysten lukumäärä

Aineisto on tarkentunut mm. kuntayhtymien ja kunta-alakonsernien osalta vuosina 2013 ja 2016. Tästä johtuen vuotta 2016 aiempi osuus aikasarjasta ei ole kokonaistasoltaan vertailukelpoinen. Kuvio kuvaa tästä huolimatta kuntaomisteisten yritysten lukumäärän trendikehitystä.

Taseen kertynyt yli-/alijäämä vertailussa

Heikoimmat kuntakonsernit

Taseen kertynyt yli-/alijäämä €/as

	2024	2025
Ähtäri	-1 881	-1 982
Virolahti	-1 284	-1 523
Pyhäjärvi	-968	-1 518
Lestijärvi	-3 031	-1 491
Kyyjärvi	-1 870	-1 374
Merijärvi	-459	-1 189
Mynämäki	-667	-740
Myrskylä	-14	-481
Kaskinen	702	-475
Laukaa	-300	-429

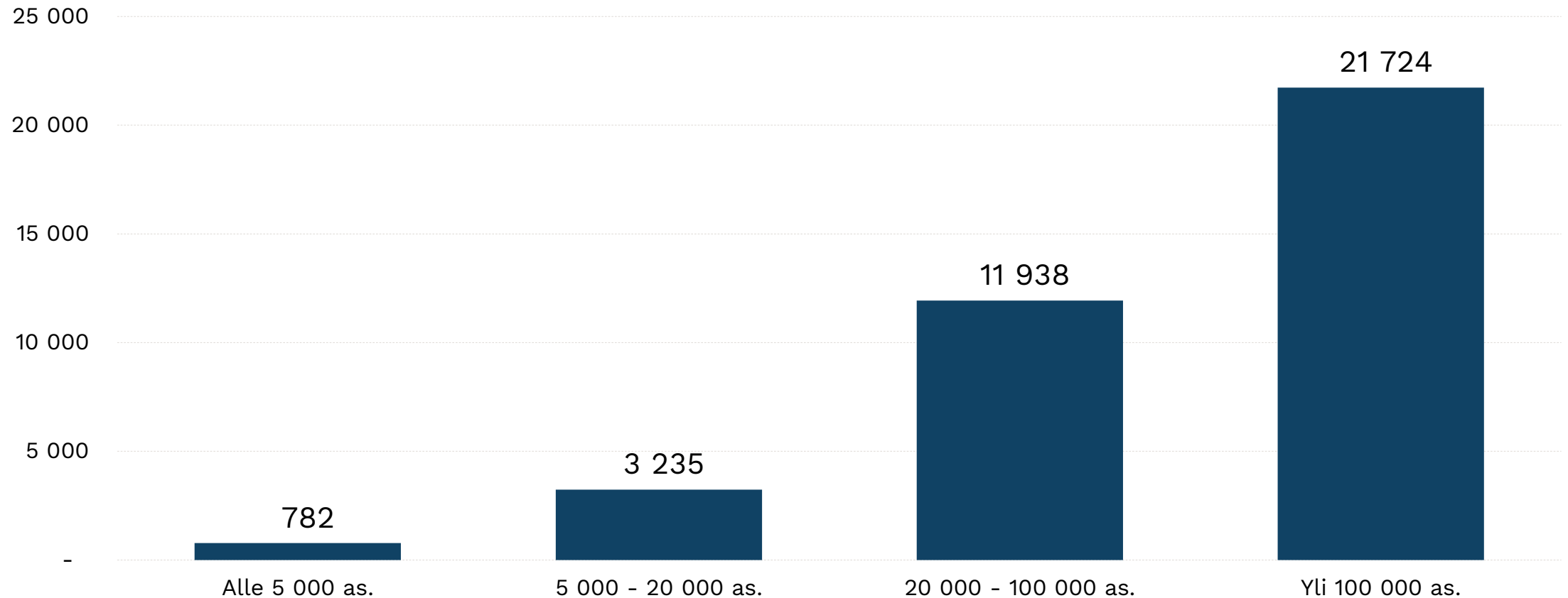
Vahvimmat kuntakonsernit

Taseen kertynyt yli-/alijäämä €/as

	2024	2025
Kittilä	16 150	17 151
Helsinki	11 447	11 567
Sodankylä	8 307	9 734
Tervola		9 613
Pyhäjoki	7 986	9 495
Eurajoki	9 058	9 125
Enonkoski	8 689	8 924
Karvia	7 167	7 393
Enontekiö	7 317	7 098
Hanko	6 516	7 052

Konserniyhtiöt painottuvat suuriin ja keskisuuriin kaupunkeihin

Konserniyhtiöiden henkilöstömäärä kuntakokoluokittain

Lisätiedot:

- Kehittämispäällikkö **Mikko Mehtonen**,
mikko.mehtonen@kuntaliitto.fi,
puh. 050 592 8986
- Kuntatalousasioiden johtaja **Sanna Lehtonen**,
sanna.lehtonen@kuntaliitto.fi,
puh. 050 575 9090

